

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- Szabványosítás: C
- Sebességváltás: AutoCAD 386
- Mentőöv a Nortontól
- Euklides, a vállalkozó
- Nagygépes IBM szoftverek
- Clipper 5.0
- A Softinvest új vonásai
- Szabványosítás: SQL
- Tavaszi tanfolyamok

FOCUSban

Hazánkba érkezett az amerikai Information Builders szoftverház, s vele együtt a PC FOCUS az első negyedik generációs programozási nyelv, amelynek ezentúl kizárólagos magyarországi forgalmazója az Adatrend Kiszövetkezet lesz. Mint azt *Stephen F. Czetty*től, az IB képviselőjétől megtudtuk, ezt az integrált programcsomagot elsősorban olyan vállalatok információrendszeireinek kialakításához ajánlják, amelyek heterogén gépparkon dolgoznak.

Alaprendszer és modulok PC FOCUS Release 4.0	Ár (EFL, ÁFA nélkül)
Egyfelhasználós rendszer	75
Hálózatba kötött felhasználók: 1 felhasználó esetén	75
5 felhasználóig	150
dBASE Interface Release 1.5 (dBASE-állományok közvetlen eléréséhez és olvasásához)	12
PC FOCCALC Release 2.0 (Lotus 1-2-3-mal kompatibilis táblázatkezelés)	30
EQL Release 1.7 (Természetes nyelvű lekérdező nyelv)	12
PC Host Language Interface (Pascal, C, Cobol, Ada, Basic és Assembler nyelvi hozzáférés)	20

De mi teszi egyedivé a világ elsőszámú negyedik generációs nyelvét?

- Adat- és alkalmazásportabilitás: PC-k, LAN-ok, mini- és nagyszámítógépek között;
- Napjaink összes ismert adatbázis-kezelő rendszeréhez biztosítja a hozzáférést, (hogy csak a legismertebbeket említsük, PC-s környezetben a dBASE, az SQL Server, OS/2 EEDM; mini környezetben az Oracle, Ingres, Sybase; nagygépes környezetben a DB2; az SQL/DS, az IMS);
- Többféle gépi környezetben (DOS, OS/2, XENIX, Token Ring, PC Net, NetWare, VMS, UNIX, VS, OS/400, Hewlett—Packard, VM, MVS, UTS) használható;

- Lehetővé teszi Client/Server architektúra alkalmazását DOS és OS/2 alapú helyi hálózatokhoz;
- PC és hálózati erőforrás-számítógép közötti kommunikációhoz nyújt támogatást;
- Interfészként szolgál más PC-s alkalmazásokhoz;
- Átfogó döntéshozó rendszert képez grafikai, statisztikai és WYSIWYG riportgenerátor támogatással;
- Relációs, hierarchikus és hálózati adatstruktúrák kezelését teszi lehetővé;
- Megvalósítja az SQL szintaxis- és adatbázisátmozgatót;
- Alapot képez a feladatorientált felhasználói interfész fejlesztéséhez;
- Felhasználói interfészt biztosít természetes nyelvekhez.

Czetty úr szerint ezt a rendszert nyugaton is inkább a nagyvállalatok alkalmazzák, így például az Európai Űrhajózási Hivatal (ESA) műholdjainak koordinációjára használja, de a soron következő olaszországi labdarúgó VB-n is találkozhatunk a PC FOCUS-szal, amelyet eddig már több mint tíz nyelvre fordítottak le, s eddig a világon mintegy 240 ezer példányt adtak el belőle, ennek egyharmadát Amerikán kívül. Nagygépes változatot mintegy 4500 vállalatnak értékesítettek, s a becslések szerint Amerikában 700-800 ezer betanított felhasználót tartanak nyilván.

A hamarosan magyar menürendszerrel is megjelölt FOCUS iránt nagy érdeklődést mutat az OTP Bér- és Munkaügyi Osztálya, a Csepeli Egyedi Gépgyár és a Tungsram is.

Hogyan látnak minket?

Budapesten tettünk föl néhány aktuális kérdést *Stephen F. Czetty*nek, az amerikai Information Builders szoftverház marketingmenedzserének, aki a Sysrend bemutatására hozta el a cég Focus nevű programcsomagját.

— *A következő 2-3 évben az OS/2 operációs rendszer elterjedhet-e a kelet-európai országokban?*

— Nem hiszem, hogy ebben az időszakban az OS/2 tért hódítana Önöknél. Ennek több oka is lehet: egyrészt a COCOM hálózatok, másrészt a tehetetlenségi nyomatók jelensége. Amerikában az OS/2 már egy éve jelen van, de még mindig nincs meg a kellő

indok a DOS-ról tömegesen áttérni rá. Az általánosan elérhető mikrogépes szoftverek (Lotus 1—2—3, Oracle, Focus stb.) OS/2-ben való futtatásakor a felhasználóknak különféle problémákat kell megoldaniuk. Gondolok például a szükséges nagyobb tárterületre.

— *És mi a helyzet a helyi hálózatok terén? Itt sem érdemes túlzottan követni a divatot?*

— Ellenkezőleg! A következő 2-3 évben Önöknél is tömegesen megjelennek az igazán nagyszámú munkaállomást tartalmazó LAN-ok. Ugyanakkor sajnálatos, hogy csak az — egyébként kitűnő — Novell NetWare terjedt el. Azt ajánlanám, hogy az ismertebb szoftverek (3Com, Banyan, IBM, Microsoft stb.) mindegyikét szükséges lenne forgalmazni, hisz mindnek van olyan különleges jellemzője ami miatt egy adott alkalmazásra előnyösebb, mint a másik hálózati operációs rendszer. A cél: az alkalmazási rendszer és a hálózat szerint mindig a legjobbra hangolni a LAN szoftvert. Optimálisat pedig egyfelébből nehéz kiválasztani. Itt vannak például a 3Com cég helyi hálózati szoftverei: ezek a legjobb megoldást adják, ha a követelmények között szerepel a magasabb kategóriájú (mini-, nagygépes) környe-

zetbe való továbblépés. Remélem a COCOM titlalk enyhülése meghozza a lehetőséget arra, hogy a magyar felhasználók is megismerjenek minden fontos LAN rendszert.

— *Mi a legnagyobb különbség az alkalmazási programok használatában a tengerentúli és Magyarországon között?*

— Önöknél inkább maguk írnak programokat a szoftveresek, nálunk a problémamegoldásból indulnak ki és a meglévő kész programcsomagok használatát, adaptálását részesítik előnyben. Az oktatásban is nagy a különbség: Önöknél azt tanítják, *hogyan használjanak* Prolog, C, Cobol stb. nyelveket, nálunk elsősorban azt: *hogyan oldjanak meg egy adott problémát*. Tehát javasolom, érdemes egy ilyen programcsomag alkalmazását, például a Lotus 1—2—3-ét a képernyőről, a dokumentációból, a probléma megoldásával egyidejűleg megtanulni (feltéve ha tudnak angolul). És még egy dolog: a világhírű programcsomagok magyarításához adjanak *egységes magyar karakterkészlet-szabványt* a külföldi forgalmazók (vagy hazai disztribútor) kezébe.

Új cégek a hazai piacon

Folytatjuk a múlt hónapban megkezdett rovatunkat, amelyben felsoroljuk a cégbíróóságok által újonnan bejegyzett olyan kft.-ket, gmk.-kat, rt.-ket, amelyek szoftverelőállítással, -kereskedélemmel, -értékesítéssel, és/vagy más szoftverrel kapcsolatos szolgáltatással (is) foglalkoznak. (Az átalakult cégeket nem vettük fel a listába.)

ANTEUS Nyomdaipari és Számítástechnikai Szolgáltató Kft. 2030 Érd, Törökbalinti út 32.

BANCO Tanácsadó és Kereskedelmi Kft. 1111 Budapest, Halmi utca 6/A.

CONTI Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1166 Budapest, Marx Károly sétány 26.

Domus-COMPUTER Számítástechnikai Kft. 1076 Budapest, Hársfa utca 1.

DISCOMP Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 6237 Kecel, Liget utca 3.

DATAWARE Elektronikai és Számítástechnikai Kft. 1053 Budapest, Kecskeméti utca 2.

DIGITÁL Elektronik Ipari és Kereskedelmi Kft. 6000 Kecskemét, Dráva utca 41.

ECODATA Gazdasági Információs Szolgáltató Kft. 1117 Budapest, Bercsényi utca 22/B.

EASTINWEST Kereskedő, Befektető és Tanácsadó Kft. 1119 Budapest, Tétényi út 63.

ELEKTRO PRODUCT Elektronikai Fejlesztő, Kivitelező Kft. 2040 Budaörs, Sport utca 2.

HIDRA Informatikai Gmk. 1032 Budapest, Szóltó köz 9.

HÍRVÍVÓ Információs Szolgáltató Betéti Társaság. 1081 Budapest, Bezeredi utca 6.

INFORMATIO Számítástechnikai, Tanácsadó és Szoftver Kft. 1118 Budapest, Avar utca 33.

LICENC TRADE Innovációs Kft. 1076 Budapest, Péterfy Sándor utca 31.

LOCAL Informatika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1145 Budapest, Thököly út 146/A.

PLUS Informatikai és Műszaki Kft. 1165 Budapest, Miklós utca 14.

PRAXIS Vállalkozásszervező Betéti Társaság 2800 Tatabánya, Martírok utca 50.

PRIMÁTUS Kft. 1212 Budapest, Erdőalja utca 12.

RealSoft Szoftverfejlesztő Kft. 1051 Budapest, Zrínyi utca 1.

R-COMPUTER Kereskedelmi Kft. 1022 Budapest, Bimbó út 15.

Regionális Informatikai és Döntéstámogató Kft. 3527 Miskolc, Zsigmond Vilmos utca 2.

REGISZTER Számítástechnikai Betéti Társaság. 1087 Budapest, Kőbányai út 37.

TERMINKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1119 Budapest, Szabados Sándor utca 21.

TOP COMPUTER Számítástechnikai Gmk. 1114 Budapest, Károli Gáspár utca 7.

TRANSCOOP Ipari Szervezési és Szolgáltató Kft. 2651 Rétság, Rózsavölgy utca 25.

TUDOR Számítástechnikai és Kereskedelmi Fejlesztő és Szolgáltató Kft. 1117 Budapest, Bogdánfi utca 8.

Akinek pénze van . . .

Saját fejlesztésű szoftverével ingatlanforgalmi értékbecslést és vagyonértékelést vállal az Archi-Kon Építészeti Tervező-szervező osztrák—magyar Kft.

Az értékbecslő program alkalmas telek, házigatlan, lakás, üzlet stb. forgalmi értékének szakszerű megállapítására és ennek alapján az ingatlan vagyonértékelésére. Lényegében a piaci, a műszaki, a makro- és

mikro-tényezők mérlegelésén és megfelelő súlyozásán, valamint a lehetséges használhatóság vizsgálatán alapszik. A megrendelő áttekintést kap arról, hogy a megállapított értéknek milyen összetevői vannak, s az értékbecslés kellő érvényesítést biztosít egy esetleges tárgyaláshoz. Az értékbecslő program a vagyoniértékelési rendszerbe illeszthető. Ismeretes, hogy az apportból származó vagyonnal alakuló gazdasági társaságoknak, illetve az átalakuló állami vállalatoknak a

vagyoniértékelést szükségszerűen el kell végezteni. Ezt a programot az Európai Gazdasági Közösségben szabványnak tekinthető TEGOVFA módszer, illetve a Pénzügyminisztérium módszertani útmutatója és a hazai tapasztalatok felhasználásával, az eszköztárra támaszkodó statikus és a hozamkövetelményen alapuló dinamikus módszer kombinálásával készítették. Az önállóan is forgalmazott két szoftver adatait a Választékváltás c. rovatunkban közöljük.

Tavaszi tanfolyamok

Hagyományainkhoz híven tanévkezdéskor hírt adunk a különféle számítógépes tanfolyamokról. Ez alkalommal nyolc cég PC-s gépkezelői, illetve szoftveres kurzusából válogattunk. A Novoschool utóljára tavaly ilyenkor szerepelt listánkban, az IBM Support Centernek pedig ez lesz a debütálása hírlevelünkben. Múlt év szeptemberéhez képest egyedül a Data Manager árai látszanak változatni, a többiek átlagosan 15 százalékkal emelték tanfolyamaik díját.

Tanfolyam	Időpont/ Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
IBM PC XT/AT és kompatibilis gépek kezelése			
IBM XT, AT	febr. 12-16, márc. 19-23, ápr. 23-27, máj. 14-18.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
IBM PC alapozó	febr. 5-16, márc. 19-30, ápr. 18-27.	13920/17920 ¹ LSI	
IBM PC haladó	máj. 28-jún. 8.	13920/17920 LSI	
PC alapismeretek	5 nap	8000	Novoschool
Gépkezelés MS Windowsban	febr. 12-16.	8900	Számajk
IBM XT, AT (kezdő)	febr. 12-16, febr. 26-márc. 2, márc. 5-9, ápr. 2-6, máj. 7-11.	/	Műszertechnika
IBM XT, AT (haladó)	febr. 5-9, márc. 19-23, ápr. 9-13, máj. 14-18.	/	Műszertechnika
PC üzemeltetés	febr. 26-márc. 2.	6950	Videoton
Operációs rendszerek			
DOS 3.0	febr. 19-23, márc. 19-23	6500	Data Manager
MS DOS	febr. 19-23, ápr. 9-13.	8900	Kopint-Datorg
DOS 3.3	febr. 5-9, febr. 12-16, márc. 5-9, márc. 19-23, ápr. 9-13, ápr. 23-27, máj. 7-11, máj. 14-18.	8900	Számajk
UNIX/XENIX OS/2	márc. 26-30, febr. 26-28.	8900	Kopint-Datorg Műszertechnika
Programnyelvek			
Assembler kezdő	10 nap	64700	IBM
Assembler haladó	4 nap	28300	IBM
Assembler	ápr. 2-6.	/	Műszertechnika
Basic	5 nap	8000	Novoschool

Tanfolyam	Időpont/ Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Programnyelvek			
C	febr. 5-9, márc. 12-16, febr. 19-23, ápr. 2-6.	6500	Data Manager
C	máj. 28-jún. 1.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
C	5 nap	8000	Novoschool
Turbo C (kezdő)	márc. 5-9 máj. 14-18.	/	Műszertechnika
Turbo C (haladó)	márc. 26-30, máj. 28-jún. 1.	/	Műszertechnika
Cobol	5 nap	8000	Novoschool
Fortran	márc. 5-9	8900	Kopint-Datorg
Fortran	5 nap	8000	Novoschool
Macroassembler	5 nap	8000	Novoschool
Turbo Pascal	febr. 12-16, márc. 5-9, márc. 26-30.	6500	Data Manager
Turbo Pascal	febr. 26-márc. 2, ápr. 2-6.	8900	Kopint-Datorg
Turbo Pascal	máj. 7-11.	7490/9490 ¹	LSI
Turbo Pascal	febr. 19-23	/	Műszertechnika
Turbo Pascal (kezdő)	máj. 7-11.	/	Műszertechnika
Turbo Pascal (haladó)	márc. 26-30.	/	Műszertechnika
Turbo Pascal	5 nap	8000	Novoschool
Turbo Pascal	febr. 26-márc. 2.	6950	Videoton
Turbo Pascal (kezdő)	febr. 26-márc. 2.	6950	Videoton
Turbo Pascal (haladó)	márc. 5-9.	6950	Videoton
PL/1 kezdő	9 nap	56800	IBM
PL/1 középhaladó	5 nap	34200	IBM
PL/1 haladó	3 nap	21400	IBM

Tanfolyam	Időpont/ Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Hálózatok			
Novell	febr. 19-23, márc. 5-9.	7000	Data Manager
Novell kompatibilis LAN-ok	febr. 12-16, ápr. 23-27.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
Novell NetWare 286, 386	máj. 2-4.	8000	Kopint-Datorg
Novell	febr. 26-márc. 9. máj. 28-jún. 8.	13920/17920 ¹ LSI	
PC LAN-ok (kezdő)	ápr. 9-19, máj. 21-30.	/	Műszertechnika
PC LAN-ok (haladó)	márc. 12-14, ápr. 18-20.	/	Műszertechnika
Novell NetWare, SFT rendszerek, Supervisor	febr. 19-23, márc. 19-23, ápr. 2-6, ápr. 23-27, máj. 21-25.	/	Műszertechnika
PC LAN-ok	febr. 19-23, márc. 19-23.	6950	Videoton

Tanfolyam	Időpont/ Időtartam	Díj (Ft)	Szervező	Tanfolyam	Időpont/ Időtartam	Díj (Ft)	Szervező
Programcsomagok							
CLIPPER	febr. 12-16.	7000	Data Manager	MS Word	ápr. 9-13.	9500	Számák
programozás	márc. 26-30.			Quattro (kezdő)	febr. 26-márc. 2.	7000	Data Manager
CLIPPER 87	febr. 26-márc. 2.	6500	Data Manager	Quattro	márc. 5-9.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
CLIPPER	márc. 5-9.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg	Quattro	máj. 21-25.		
	máj. 14-18.			Quattro	ápr. 23-27.	/	Műszertechnika
CLIPPER	márc. 12-16.	/	Műszertechnika	Quattro	márc. 5-9.	9500	Számák
CLIPPER	febr. 19-23.	6950	Videoton	SQL (kezdő)	1 nap	5600	IBM
DATAFLEX,	febr. 12-16.	/	Műszertechnika	SQL/ISQL	3 nap	21400	IBM
MBASE+ (kezdő)	máj. 14-18.			SQL programozás	4 nap	29300	IBM
DATAFLEX,	márc. 26-30.	/	Műszertechnika	SQL adatbázis-	4 nap	29300	IBM
MBASE+ (haladó)	máj. 26-jún. 1.			adminisztráció			
dBASE III (kezdő)	márc. 12-16.	6500	Data Manager	SQL dBASE	márc. 26-28.	/	Műszertechnika
dBASE III+	febr. 12-16.	8900	Kopint-Datorg	IV-ben	máj. 28-30.		
	ápr. 9-13.			Symphony	febr. 19-23.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
dBASE IV, SQL	febr. 26-márc. 2.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg		ápr. 2-6.		
	márc. 26-30.			Symphony	máj. 28-jún. 1.	9500	Számák
	máj. 7-11.			Symphony	máj. 28-jún. 1.	9800	Számák
dBASE III+	febr. 19-23.	7490/9490 ²	LSI	Ventura 2.0	febr. 19-23.	10200	Számák
	ápr. 9-13.				márc. 26-30.		
dBASE III+	márc. 12-22.	/	Műszertechnika		máj. 14-18.		
(kezdő)				Windows	máj. 21-22.	/	Műszertechnika
dBASE IV (kezdő)	ápr. 2-13.	/	Műszertechnika	Wordstar	máj. 16-18.	/	Műszertechnika
dBASE IV	febr. 26-márc. 6.	/	Műszertechnika	Wordstar	3 nap	6000	Novoschool
(haladó)	máj. 7-15.			Wordstar 5	febr. 12-16.	9500	Számák
dBASE III és IV	ápr. 23-24.	/	Műszertechnika	XY Writer	ápr. 23-27.	9500	Számák
különbségek					ápr. 9-13.		
dBASE	febr. 12-15.	/	Műszertechnika	Alkalmazások			
programozás				AutoCAD	márc. 19-23.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
dBASE, CLIPPER,	márc. 7-9.	/	Műszertechnika		máj. 21-25.		
dBASE III	3 nap	6000	Novoschool	AutoCAD	márc. 1-9.	/	Műszertechnika
Rendszertesztés,	3 nap	6000	Novoschool		ápr. 2-10.		
dBASE III-mal				AutoCAD	máj. 28-jún. 5.	/	Műszertechnika
dBASE III kezdő	ápr. 9-13.	9200	Számák		febr. 12-15.	/	Műszertechnika
dBASE III haladó	febr. 5-9.	9500	Számák	AutoCAD	ápr. 17-20.	/	Műszertechnika
	ápr. 23-27.			(továbbképző)	máj. 14-18.	/	Műszertechnika
dBASE IV	febr. 26-márc. 2.	10300	Számák	CADKEY	febr. 26-márc. 2.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
	márc. 26-30.			Szövegszerkesztés,	márc. 26-30.		
	ápr. 23-27.			titkársági	máj. 7-11.		
	máj. 21-25.			munka	márc. 19-23.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
dBASE III+/dBase	márc. 19-23.	8800	Számák	Ventura szöveg-	máj. 28-jún. 1.		
IV különbségek				szerkesztés	márc. 19-23.	8900/11900 ¹	Kopint-Datorg
dBASE III+	febr. 5-9.	6950	Videoton	Vezetői infor-	máj. 14-18.		
(kezdő)				mációs rendszer	ápr. 19-20.	/	Műszertechnika
dBASE III+	febr. 12-16.	6950	Videoton	Reklámgrafika	máj. 23-25.	/	Műszertechnika
(haladó)				Mérés adatok			
FOXBASE	febr. 19-23.	/	Műszertechnika	számítógépes			
FOXBASE kezdő	febr. 19-23.	9200	Számák	grafikai alkalm.			
	máj. 21-25.			Mesterséges	ápr. 30-máj. 4.	/	Műszertechnika
FOXBASE haladó	febr. 26-márc. 2.	9500	Számák	intelligencia			
FOXBASE/dBASE	márc. 12-14.	4950	Számák	Megjegyzések:			
III+ különbségek				1 - a tanfolyamokat Balatonkenesén tartják; az árak tartalmazza a			
Framework	márc. 12-16.	8900	Kopint-Datorg	szállítás és a teljes ellátás költségeit			
Framework	3 nap	6000	Novoschool	2 - bentlakással, teljes ellátással / - nincs adat			
Framework III	máj. 21-25.	9500	Számák	A tanfolyamok szervezőit a következők telefonfanzamon lehet elérni:			
(kezdő)				Data Manager: 183-7902	Műszertechnika: 122-1623		
Framework III	máj. 28-jún. 1.	10200	Számák	IBM Support Center: 163-2281	Számák: 185-3111		
(haladó)				Kopint-Datorg: 166-6300/71	Novoschool: 131-1596		
GEM	febr. 5-9.	8500	Számák	LSI: 188-9751	Videoton: 176-1335		
	máj. 7-11.						
LOTUS (kezdő)	febr. 5-9.	6500	Data Manager				
	márc. 5-9.						
LOTUS 1-2-3	márc. 12-16.	8000	Kopint-Datorg				
LOTUS 1-2-3	febr. 5-9.	/	Műszertechnika				
LOTUS 1-2-3	3 nap	6000	Novoschool				
LOTUS 1-2-3	márc. 19-23.	9500	Számák				
	máj. 7-11.						
MS Mouse/	febr. 19-23.	8500	Számák				
Paritbrush							
MS Mouse/	ápr. 17-20.	8500	Számák				
Windows							
MS Word	ápr. 11-12.	/	Műszertechnika				
MS Word	3 nap	6000	Novoschool				

Mit tud a Titkár?

Mint azt a neve is elárulja, az irodaautomatizáláshoz sorolható titkársági feladatokat látja el, mégpedig oly módon, hogy közben valóban megfelel az elmaradhatatlan hírfeladási közhelynek. „használatát nem kíván mélyebb szintű számítástechnikai ismeretét”. De miért is kellene? Menürendszeréből egyszerűen hívhatók a

felkínált funkciók: dolgozók, partnerek és ügyfelek adatainak nyilvántartása, lekérdezése, csoportosítása; levelezés lebonyolítása; posta iktatása és szövegszerkesztés a beépített Word Microsoft 5.0-s szövegszerkesztő segítségével. A rendszerhez kiegészítésként vásárolható a Határidőnapló és egy TeleScript autamatikus telefonáló modul. A szoftver, amelyet az aPLUS

Informatikai és Műszaki Kft. fejlesztői FoxBASE-ben írtak, DOS 3.10 vagy ennél magasabb számú változat alatt futtatható, hardverigénye IBM kompatibilis XT/AT, minimálisan 10 Mb-átos merevlemez és 640 kb-át RAM. Referencia-alkalmazásai a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen, a VEGYÉPSZER-nél és a MEDICOR-nál található.

Új OS/2 és Windows

A Microsoft bejelentette, hogy megkezdte az OS/2 új, 2.0-s változata úgynevezett Developers Tool Kitéjének kiszállítását a standard mikrogépes csomagok alkalmazásfejlesztő ágaihoz. Ugyanakkor az is ismertté vált, hogy az OS/2 operációs rendszer 32 bites verziójának — amely a 80386 mikroprocesszor alapú gépek teljes kapacitását ki tudja majd használni — általános megjelenésével az év közepe előtt a nyugat-európai felhasználók nem számolhatnak.

A Microsofthoz közelálló szakmai körökből származik az a hír is, hogy az amerikai szoftvergyártó „megjavította” a Windows nevű PC-s rendszerszoftverje 3.0-s változatának bétateszt-verzióját. Ezáltal a Windows a korábbihoz képest stabilabbá vált és meg lehetően hasonló a Presentation Manager programcsomaghoz.

Word az ablakban

A Microsoft bejelentette Word nevű grafikus szövegfeldolgozó programcsomagjának Windows környezetre tervezett változatát. Az új szoftver egyesíti magában a Word PC-s lehetőségeit, valamint a Macintosh Word program grafikus képességeit. A Windows verzió egyrészt tartalmazza mindazokat a standard jellemzőket, amelyek egy szöveges üzemmódban működő szövegfeldolgozótól elvárhatók, másrészt egy sor, személyi számítógépre áldott lehetőséget. A fejlesztések négy területet érintenek: grafikus felhasználói interfész; összetett dokumentumok készítésének lehetősége; alkalmazkodóképesség a felhasználó igényeihez; kapcsolódási lehetőség más szövegfeldolgozó rendszerekhez.

TopSpeed C született

Új C fordítóprogram szállítást kezdte meg az amerikai Jensen & Partners International cég (1101 San Antonio Rd., Suite 301, Mountain View, CA 94043; tel.: 800-543-5202). A DOS-hoz készült a Standard és az Extended változat, az OS/2 számára pedig a Standard verzió. A TopSpeed C-t Windows és Presentation Manager támogatással is kínálják. Valamennyi program kiterjed lehetőségekkel rendelkező ablakos fejlesztői környezetet nyújt, amelyben egyidejűleg max. tíz nyitott ablak áll a felhasználók rendelkezésére állomány szerkesztésre, illetve hibakeresésre. A TopSpeed C a készülő ANSI szabvány teljes implementációja, s egyik legfontosabb eleme az úgynevezett optimalizáló fordító. A standard verzió a fordító mellett nagy sebességű linker, automatikus Make segédprogramot, kódkönyvtárakat, valamint szerkesztő és hibakereső környezetet tartalmaz. A termék ára az USA-ban 199 dollár. Az Extended kiadás, amely 395 dollárba kerül, a Standardban megtalálható összes jellemzőn kívül könyvtárforráskóddal rendelkezik, s az MS-Windows, valamint assembler és disassembler használatát is támogatja. Ezeken kívül a TopSpeed C Extended Edition lehetővé teszi a DOS felhasználók számára a futási idő alatt dinamikus egymáshoz kapcsolódó átlapolások (code overlay) írását, ahhoz hasonlóan, ahogy az OS/2 kezeli a dinamikus könyvtár-összekapcsoló programokat. A legdrágább, 495 dolláros OS/2 verzió, lehetőséget nyújt olyan védett üzemmódu OS/2 programok írására, amelyek a Presentation Managert használják.

Végre C szabvány!

Hat évnyi mérlegelés után az American National Standards Institute (ANSI) végre elszánta magát, és hamarosan nyilvánosságra hozza a C programnyelv első szabványát. A szabványtervezet körül azonban még sok a bizonytalanság. A Brit Szabványügyi Hivatal (BSI) szerint a legutóbbi nemzetközi találkozóan, amelyen a programozási nyelvek szabványosításának kérdéseit vitatták meg, döntés született arról, hogy kidolgozzák az ANSI C szabvány aktualizált változatát, jóllehet hivatalosan még az eredeti sem mutatott be.

A C nyelv szabványosításával kapcsolatos munkák most két irányban folynak. Először is kimunkálják a Nemzetközi Szabványügyi Hivatal (ISO) előírásainak megfelelő standard változatot, amelynek alapját az ANSI szabványok képezik, s ezzel párhuzamosan dolgoznak a jövőben az eredeti szabványtervezetet felváltó, aktualizált verzió is. Ez utóbbi kiszűri majd a jelenlegi bizonytalanságokat és hiányosságokat. Ennek érdekében már megkezdtek a szabványtervezettel kapcsolatban felmerült problémák összegyűjtését, s hamarosan ülést tart a WG14 Committee, a C nyelvért felelős nemzetközi testület. John Souter, a BSI egyik vezető munkatársa tagadta annak a valószínűségét, hogy a többszörös munkálatok zavaros helyzetet teremtenek a szabványok körül. „Egyszerűen arról van szó” — mondja —, „hogy az ISO tökéletesebb specifikációt kíván létrehozni, mint amilyen az ANSI szabványa, bár ez utóbbi képezi a szabványosítás alapját.

Választékváltás

Viszonylagos nyugalom állt be az év elején a szoftverpiacon. Továbbra is tartják főlényüket a nyilvántartó és a vállalati ügyviteli szoftverek. Újdonság az Archi-Kon Kft. vagyonértékelő és ingatlanforgalmi-értékbecslő programjai, továbbá a CAD/CAM témakörben számíthat nagyobb érdeklődésre a Számalk modulrendszerű kétdimenziós univerzális tervezője a ProCAD Kft.

AutoCAD keretrendszer alatt futó építőipari tervezője.

Köszöntjük táblázatunkban az aPLUS Informatikai és Műszaki Kft.-t (1428 Budapest, Pf. 64, 118-2255), az Archi-Kon Kft.-t (1115 Budapest, Bánk Bán utca 17.; 185-2266), a Compuplan Gmk-t (1536 Budapest, Pf. 381.), az EcoSoft Számítástechnikai és Szolgáltató Kiszövetkezetet (1116 Budapest, Kisújszállás utca 31.; 181-2460) és az Oktatrend ProCAD Kft.-jét (1052 Budapest, Deák Ferenc utca 10.; 118-6900/224).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Bér- és munkaügy	Komplex személyzeti-, munkaügyi- és bérszámlejtési rendszer		VT-Comp. Miskolc (46-52-551)	XT/AT/LAN	350
	Bérszámolás	GTBÉR	HARDEX (111-3546)	XT/AT	295
	Fizikai és havi díjas munkavállalók bérszámolása	K-BÉR	STRUKTÚRA (112-7490)	AT	890
	Kis- és közép vállalatok munkaügyi, személyzeti és bérszámolási feladataira	MŰSZEBE	STRUKTÚRA	AT	200
CAD/CAM	Építőipari tervező AutoCAD alatt	ProCAD 1.0	Oktatrend ProCAD Kft. (118-6900)	AT	163.5
	Kétdimenziós univerzális tervezés	FlotCAD 3.4	Számalk (166-8011/205)	AT	99 ¹
	Síkbeli lérszerkezet végelemelés analízise	SIKVEM	Compuplan Gmk	XT/AT	60 ²
	Keresztszelvény statikai jellemzőinek meghatározása	KERMETSZ	Compuplan Gmk	XT/AT	15 ²
	Forgóresz statikai és dinamikai ellenőrzése	ROTOR	Compuplan Gmk	XT/AT	60 ³
Dokumentáció	Szervezési, számítástechnikai dokumentációk készítése	PERSZE	STRUKTÚRA	AT	120
Ingatlanpiac	Vagyonértékelő program		Archi-Kon (185-2266)	XT/AT	79
	Ingatlanforgalmi értékbecslő program		Archi-Kon	XT/AT	149
Iroda-automatizálás	Titkársági feladatok ellátása	TITKÁR	aPLUS (118-2255)	XT/AT	68 ¹
Kereskedelem	Áruforgalmi rendszer		VT-comp. Miskolc	XT/AT/LAN	500
	Exportmegbízás-ajánlat nyilvántartása	KÉXMEG	HARDEX	XT/AT	120
	Áruházak boltelszámolási rendszere		ÉGSZI-DÉLSZÁM (72-24-968)	AT	140
	Áruházak bothatózáti rendszere		ÉGSZI-DÉLSZÁM	LAN	220 ⁴
	Kiskereskedelmi egységek valutás értékesítése		SZÖV. Eger (36-10-522)	AT	240
	Üzletelszámolási rendszer		VT-Comp. Miskolc	XT/AT	150
Könyvelés	Számlázás, ÁFA-nyilvántartás, könyvelés	SZÁK	EcoSoft (181-2460)	XT/AT	^
	Főkönyvi és folyószámla-könyvelés		VT-Comp. Miskolc	XT/AT	180
	Mérlegkészítő rendszer		VT-Comp. Miskolc	XT/AT	80
	Anyagkönyvelési rendszer		VT-Comp. Miskolc	XT/AT	100

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (ezer Ft, ÁFA nélkül)
Nyilvántartás	Raktári nyilvántartó rendszer	RAKTA	PSZTI (166-4020)	XT/AT	50
	Készletgazdálkodási rendszer		VT-Comp, Miskolc	XT/AT	220
	Anyag- és fogyóeszköz-nyilvántartás és elszámolás	GTAGFO	HARDEX	XT/AT	90
	Anyaggazdálkodási rendszer	AG	STRUKTÚRA	AT	360
	Raktárgazdálkodás	RAGAPO	STRUKTÚRA	AT	560
	Készletgazdálkodás és raktárforgalmi rendszer	KÉSZLETGAZD	STRUKTÚRA	AT	300
	Raktári anyaggazdálkodás	SHIB 3	STRUKTÚRA	AT	160
	Szolgáltató szervizek nyilvántartása	SZERVIZ	ÉGSZI-DÉLSZÁM	XT/AT	120
	Több telephelyes raktárak, nyilvántartása	RAKTÁROL	ÉGSZI-DÉLSZÁM	AT	300
	Több telephelyes raktárak, magasraktárak nyilvántartása	RAKTÁROL PLUSZ	ÉGSZI-DÉLSZÁM	AT	420
Pénzügy	Pénzügyi nyilvántartó rendszer		VT-Comp, Miskolc	XT/AT	50
	Számviteli-pénzügyi rendszer gazdasági társaságok részére	GTMÉRLEG	HARDEX	XT/AT	120
	Vállalati dolgozók adóelszámolására	Adóelszámolás	SZÜV, Eger	XT/AT/LAN	39 ⁶
	Jutalom-számfejtő, adóelőleg-számító program		SZÜV, Eger	XT/AT	49
Szállítás	Szállítási nyilvántartás	KSZÁLL	HARDEX	XT/AT	90
Számítás-technika	Alkalmazások Turbo Pascalban programozóknak	Turbo Tools	SZÜV, Eger	XT/AT	6

¹ - Alaprendszer és négy modul: Flotbase 3.4 (alaprendszer) 99,9 E Ft; Flotscan (konzignációs modul) 78 E Ft; Flotitem (egyedi számítógépre-generálási) 48 E Ft; Flotlux (megvilágítási modul) 68 E Ft; Flotgraf (Forrásból és C-ből hívható) 18,9 E Ft. ² - Oktatási intézményeknek kedvezmény. ³ - Kiegészítő modulok. Határidőnapló 19 E Ft. Flotscript telefonaiós rendszer 39 E Ft. ⁴ - Alapár. ⁵ - Az ár a képlettel függvénye. ⁶ - Hálózati verzió ára 49 E Ft.

Szenzorból VÉNUSZ

Megváltoztatta nevét a Szoftver Szenzor Kft. az új cég a VÉNUSZ Szoftver Kft., amelynek tulajdonviszonyaiban is változás állt be: a Szenzor Szervezési Vállalat mostantól nem tagja a kft.-nek. Bővült a tevékenységi kör. Az eddigi sikeres PC-s szoftverekkel (HSZR-Micro, Szenzor és Vénusz) kapcsolatos munka mellett számítógépes beruházás-szervezéssel és számítógépes karbantartás-szervezéssel is foglalkoznak. Újdonság: elkészült a Video-Vénusz demovaltozat, amely bármilyen éles változattal elkészített rendszer fejlesztési fázisát „visszajáttsza”. A Video-Vénusz díjmentesen hozzáférhető. Készen van a Vénusz-Jelszó segédprogram (ára 19 E Ft.), amellyel a Vénuszban adott menüpontok hozzáférése védhető. Érdekesség, hogy a Vénusz (ára változatlanul 98 E Ft) és a Vénusz-Jelszó programot is másolható formában hozzák forgalomba. *Angyal József* arról is tájékoztott, hogy a Vénusz általános nyilvántartó és kalkulátor csomag a megjelenését követő három hónapban 50 eladást ért meg. A kft. telephelye, telefonszáma változatlan (1027 Budapest, Fő utca 68.; 115-0210).

Sebességváltás

Megszilárdulni látszik az Intel 80386-os technológiája, mint az asztali számítógépek szabványa, s a szoftverfejlesztők sorra dolgozzák át korábbi programjaikat, alkalmassá téve őket arra, hogy kihasználják a gyorsabb feldolgozás adta lehetőségeket. Az Autodesk máris bejelentette tervező csomagjának új változatát, az AutoCAD 386-ot, amelyet a kibővített DOS operációs rendszer alatt futó 386-alapú számítógépekre terveztek. A fejlesztők szerint az új szoftver 30-62 százalékkal gyorsabb működésre képes, mint korábban a standard DOS-szal, a 286-os PC-ken. Az Autodesk CAD csomagját a Phar Lap Software DOS-bővítő programjával kapcsolta össze, amely maximum 4 Gb-ot tár elérését támogatja. *A teljesítmény növekedése következtében az AutoCAD felhasználói hatékonyabban tudnak előállítani olyan nagy méretű és összetett rajzokat, amelyek ma már mindennaposak a CAD alkalmazásokban.* Újdonság a beépített, menüvezérelt üzembehelyező program, amely nemcsak könnyebbé, hanem gyorsabbá is teszi az installálást. A program-csomag ára Amerikában új felhasználóknak 3300, régieknek pedig 300 dollár.

Flott tervdokumentációk

Május végére ígéri a fejlesztők a háromdimenziós megjelenítéssel működő új FlottCAD változatot. Ez a korábbi verzióhoz képest abban is kitűnik, hogy az adatbázis-kezeléshez szükséges összes eszközt is tartalmazza.

A Számalk (tel.: 166-0011/205 m.) által kifejlesztett szoftver jelenlegi, 3.4-es változata kétdimenziós szemléletű, univerzális PC-s CAD rendszer, amely a gép-, és építőipari, az ipari technológiai, az elektromos és elektronikai tervezést egyaránt képes elvégezni. Más hasonló célú szoftverekkel szemben, a FlottCAD előnye, hogy a rajzolás mellett az összes kísérőszámítás (mégpedig a rajzra visszaható módon) elvégezhető. Vagyis egy beépített szakértői rendszer a geometriai adatokkal együtt mindenféle fizikai, gazdasági jellemzőt is kezel. Így normázás, árkkalkuláció, ajánlat-tétel kidolgozása is elvégezhető vele.

A FlottCAD-dal egy adott projekten egyszerre maximum 4 tervező dolgozhat úgy, hogy egymás munkáiból információt vehetnek át. A csatlakozható törzsdattárakban a rendszerkomponensek, a gyártmányok, a felkésztermékek könyvtárai helyezkednek el. A kezelt adatok 4 hierarchikus szinten halmozakba rendezhetők. A FlottCAD további előnye: a felhasználó olyan számítási eljárásokat (makrókat) tehet a rendszerbe, amelyeket később többször is felhasznál. Igény szerint a Számalk is vállalkozik a tervezési know-how-t jelentő ügyes eljárások, geometriai adatok, programok beépítésére.

A jelenlegi komponensek: alaprendszer (Flottbase 3.4) 99,9 E Ft; opcionális komponensek: Flottscan (konzignációs modul) 78 E Ft; Flottelem (egyedi szimbólumtábla-generálás) 48 E Ft; Flottlux (megvilágítói modul) 68 E Ft; Flottgrát (Fortranból és C-ből hívható) 18,9 E Ft. Az új (várhatóan 4.0-ás) FlottCAD verzió ára 180 E Ft lesz.

A minimális rendszerkörnyezet változatlan: PC AT gép, 640 Kb-át RAM, 20 Mb-át merevlemez, EGA vagy CGA 400 grafika, egér, Epson nyomtató. A programcsomag (fél év alatt) 10 eladást ért meg.

Euklides, a vállalkozó

Különböző CAD/CAM szolgáltatásokat nyújt a külső megrendelők számára, a fémtömegcikk-ipar, az öntészet, a műanyag- és gumipar, valamint az üvegipar területén felmerülő tervezési feladatok elvégzéséhez a FÉG Euklides CAD-CAM Kft. (1095 Budapest, Soroksári út 158.; tel.: 147-7920/382 m.) Referencia-ként működő mintarendszerük jelenleg egy TPA-11/580-as megaminiből, egy vele összeköttetésben álló MicroVAX II számítógépből és 5 grafikus munkahelyből áll. Mint azt Juhárosi Zoltán ügyvezető igazgató elmondta, a számítógépes tervezés, gyártás és az alkatrész-előállítás terén kövszrakész, komplex szolgáltatásokat nyújtanak. Ez a következő fontosabb elemeket jelenti: 2D-s, 3D-s felületek tervezése, rajzolója, módosítása, gyors dokumentálása; parametri-

zál tervezés; CNC gépekhez posztprocesszorok készítése; NC-pályagenerálás; megmunkálóprogram előállítás; műanyag mesterdarabok, kovácsoló és melegsajtoló szerszámok, fémöntészeti formák gyártása; szikraforgácsoló elektrodák készítése; komplett szerszámgyártás. Most szeretnék a mérés technikát is a rendszerükbe integrálni. Céljuk: bármilyen bonyolultságú felület digitalizálhatóságát és ennek alapján az úgynevezett „visszagyarthatóságát” megoldani.

Eddig 12 cégnek mintegy 15-20 nagyobb CAD/CAM feladatot oldottak meg. Üvegipari kovácszszerzámot ilyen módon itthon csak az Euklides gyárt.

(Hazai viszonylatban) gyors átfutási idő jellemzi a társaságot: ajánlatot a megrendeléstől számított néhány napon belül, kész szerzámot 2-3 hónapon belül szállítanak. Referenciaalkalmazók között található a Tungsram és a Karcagi Üvegyár.

A használt Euklides szoftverrendszer két fő része: a 2D-s tervező-és szerkesztőmodul és a 3D-s felületmodellező- és megmunkálómodul. Az eddigi használat során kedvező tapasztalat, hogy könnyű az NC-pályák előállítását; az előállított geometriai modell rugalmasan módosítható; a munkát gyorsítja a felületeknek a bemérésű fázisok közötti átlóhatósága; a generált marópályáknál kiszűrhetőek az esetleges ütközések; bármely vezérléshez könnyen készíthető NC program.

CAD a VT-32xx gépeken

A VT-32xx gépcsaládra a Videoton Fejlesztési Intézet különféle szoftvereket ajánl. A finn tervezésű Pipe-matic csőhálózat-tervező célrendszer és a VFI-nek a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemmel közösen kifejlesztett Maid hajtástervező szoftvere már nem mondható újdonságnak. (Lásd Szoftver 87/3., 88/2.) A svájci fejlesztésű Boardstar nyomtatókat áramkörök tervező rendszer, különböző bonyolultságú, egy- és többretegű, hagyományos és felületeszerelt nyomtató áramkörök kártyák tervezésére alkalmas. Részben sváci, részben Videoton fejlesztésű az elektronikai feladatok megoldásának számítógépes támogatására szolgáló VIS (Videoton Interactive Simulation) tervezői munkaközlő. Vele együtt forgalmazzák az angol fejlesztésű PAFC gépészeti és építészeti tervező termékcsaládot, amelynek egyes tagjai úgy konfigurálhatók, hogy a felhasználó komplett integrált tervezőrendszert kapjon. A hozzá tartozó IGES (Initial Graphics Exchange Specification) szabványos szoftverinterfész kapcsolatot biztosít egyéb programcsomagok felé. A PAFC tagjai: kétdimenziós tervező (DOGS); háromdimenziós tervező (DOGS 3D); NC-megmunkálást támogató tervező (DOGS NC); háromdimenziós modellező (BOXER); felületmodellező speciális alakzatokhoz (SWANS); két- és háromdimenziós végeselemanalízis végző programmodul (FE); színes grafikus alaprendszer (PIGS).

De mi lett a két évvel ezelőtti bejelentett KFKI fejlesztésű Aulá-3 VLSI integrált áramkörök tervező szoftver VT-32-es változatával, valamint az ECAD-32 NYÁK-tervező rendszerrel, amelyet az SZKI-val

CAD/CAM

közösen kívánt kifejleszteni a VFI? Megtűdük, az Aula-3 mintegy két hónapja működik Székesfehérváron, beüzemlése még folyamatban van. Az ECAD-32 fejlesztése leállt, mert az SZKI-val felbomlott a szerződés.

Az új rendszerek a VFI-n kívül még sehol sem működnek, eladás ugyan már történt, még a múlt év végén, amikor 40 NYAK-ot és gépészeti tervezőt adtak el a Szovjetunióknak, de installálásuk még azoknak sem történt meg.

A szoftverekhez a Videoton cégen belül kíván létrehozni egy alkalmazástechnikai tanácsadó irodát, amely az alkalmazások technológiáját képviselne a felhasználó felé, hiszen erre a feladatra a hagyományos kereskedelmi apparátus nem vállalkozhat. Keresnek olyan vállalkozó társat, amely felvállalja a konkrét szakmai részt. Gondolnak mérnöki irodára, amely a felhasználó felé a kiképzést, vagy az alkalmazások egész speciális alapkérdéseit át tudja fogni. Reméljük, mindezzel nem késett el végleg a VFI.

Háztervező ProCAD

Az AutoCAD keretrendszerhez kapcsolódó hazai fejlesztésű kiegészítő programcsomag a ProCAD Építés 1.0, amelynek segítségével IBM-kompatibilis AT gépeken különféle építészeti tervezési feladatokat végezhetők. A rendszer összetevői: grafikus adattári elemek, AutoUSP programok, digitalizálótábla-maszk, tablet- és képernyőmenük, diaállományok, külső programok. A ProCAD Építés felhasználói nyelve magyar. 13 különféle képernyőmenü segíti a tervezést. Ezek: dokumentálás, a falazással kapcsolatos funkciók, falnyílások menüje, nyílászárókkal kapcsolatos műveletek, egyéb építőelemek funkciói, lépcsőmenü, pillérek szerkesztése, szimbólumok, staffázs-menü, segéd-funkciók, adatgyűjtések, kottázási és szakági menü. Ez utóbbi a leendő ProCAD magasépítési CAD programrendszer szakági moduljait integrál menüterület.

Minimális környezeti követelmény: AutoCAD 9.0-hoz szükséges munkahely, 12x12 inches digitalizálható tábla. (További információ: Oktatrend, Debrecen, Péterfia u. 2.; tel.: 52-19888)

Oktatrend az AutoCADért

Több érdekes hírről is szolgált az AutoCAD hazai felhasználói számára Bakos I. Tamás, az Oktatrend elnöke. Mint ismeretes, a kisszövetkezett az ismert CAD programcsomag egyik forgalmazója. Az Autodesk hivatalos AutoCAD szakemberei oktatóközpontokká nyilvánították a BME Építőmérnöki és a GATE Gépészmérnöki Karán kialakított gépekkel, szoftverrel, oktatási segédanyaggal nemrég felszerelt tréning-centereket. Az amerikai cég előírta, hogy az oktatók 30 százaléka ipari szakember legyen, s fontos feladat a külső (ipari) felhasználók képzése (2 hét, 80 óra) ezekben a központokban, 3 féle tanfolyamot szerveznek ismertető szintű, professzionális AutoCAD és speciális (AutoLISP stb.) tárgykörökben.

Továbbra is evidenciában tartják az AutoCAD magyar változatának kidolgozását. Erre várhatóan az ősszel megjelenő 11-es verzióban számíthatnak a hazai felhasználók. Jó hír, hogy a jókális változat ára az angolénak a 60 százaléka lesz. Az Autodesk most mérlegeli, hogy vagy két 11-esi kapnak a 10-es verzió használati, vagy aki ezután vesz 10-est, azt a leendő 11-es verzió árán adják.

Az Oktatrend ProCAD néven két ipari tervező intézettel olyan kft-t hozott létre, amelynek fő feladata ipari, kommunális építőipari PC-s tervezőcsomagok előállítás. Első eredményük a háztérvezésben alkalmazható professzionális tervekészítő ProCAD névű szoftver.

Még az első negyedévében megszervezik az AutoCAD-felhasználók klubját, amelyet állítólag a hasonló célú angol klubok is támogatni fognak.

Végül: az AutoCAD-ben használható ProCAD kidolgozása és kezdeti sikerei arra ösztönözték az Oktatrendet, hogy ún. fejlesztési státuszért az Autodesk-hez forduljon. Ha megkapja, ez lényeges szakmai támogatást jelent majd az új helyre költözött kisszövetkezetnek. (További információ: 1021 Budapest, Török utca 2-4. tel.: 176-2778.)

szerszámítás

Mentőöv a Nortontól

A tavaly őszi Comdexen mutatták be a Norton Backup PC-s segédprogramot, amelynek segítségével mód nyílik biztonsági másolatok létrehozására, illetve adatállományok visszaszerezésére mind merev- mind pedig hajlékonylemezekre. Az új termék biztos védelmet nyújt a tárolt adatok számára azzal, hogy egy teljes lemezről, illetve a kiválasztott adatállományokról készíthetők biztonsági kópiák. A programot azokban az esetekben is alkalmazni lehet, amikor a merevlemez sérül meg, amikor vírus támadja meg az adatállományokat, vagy amikor a felhasználó követ el valamilyen hibát. A Norton Backup előnye közül kiemelkedik sebessége és felhasználói interfészének minősége. A segédprogram önmagát képes konfigurálni, automati-

kusan alkalmazkodva ahhoz a hardverkörnyezethez, amelyben első ízben dolgozik. Működési sebességét növeli az, hogy a legkorszerűbb, DMA adatátviteli technológiára épül, amely lehetővé teszi a lemezen tárolt adatok szimultán olvasását és írását. A Norton Backup könnyű kezelhetőségét menürendszerének és egyszerű utasításainak köszönheti. A gyors adatállomány-kiválasztást billentyűzet- és egérgomb segítségével. Az adatállományokat többféle módon lehet kiválasztani, például könyvtárakból, adatállomány-típus szerint, illetve adatállományról adatállományra. A kiválasztott információ teljes egészében tárolható a következő felhasználásig.

Az SQL praktikus oldala

A Soffinvest új vonásai

Nappankban az SQL divattémának számít. A relációs adatbázis-kezelők és az ISQL lekérdező nyelv lassan ipan szabvánnyá nővi ki magát. Arról viszont keveset lehet hallani, hogy a felhasználók milyen előnyöket élveznek, ha az IBM adatbázis-kezelőket használják.

Az IBM SQL típusú programtermékek a következő komponensekből tevődnek össze:

- adatbázis-menedzser (SQL): ez a rész választja le az adott operációs rendszert az SQL felhasználókról, vagyis ez nem más mint egy interfész az operációs rendszer és a SQL között;
- lekérdező nyelv (ISQL): ez olyan procedurális nyelv, amellyel a felhasználók könnyű és flexibilis lekérdezéseket végezhetnek programozási ismeretek nélkül;
- adatbázis-szolgálóprogramok (DBU): az adatbázis karbantartásához mindig szükség van olyan szolgáltatóprogramokra, amelyekkel az adatbázismentést, -átvitelt és más típusú adatokból importálást végezhetünk. Ugyancsak szükség van a köfegelt típusú munkák elvégzésére is. Mindez az SQL DBU-val egyszerűen elvégezhető.

Az SQL az IBM SAA (System Application Architecture) komponense és ezáltal az SQL-felhasználók biztonságosan számíthatnak arra, hogy ez a termék az IBM három stratégiai gépkategóriáján a jövőben is támogatott lesz (szoftverbiztonsági védelme)! A jelenlegi SQL-impementációk skálája a következő:

Géptípus	Operációs rendszer	SQL-1 támogató programnyelv
PC, PS/2	OS/2	PASCAL, COBOL, C
AS/400	OS/400	RPG, COBOL, C
370	VSE/SP, VM/SP, MVS	PL/1, COBOL, FORTRAN, PASCAL, C

A táblázatból látszik az SQL előnye: az adatbázisok és az alkalmazások hordozhatósága. Azért ha a fejlesztés figyelembe veszi az SAA-ban dokumentált általános SQL interfészt, akkor rendszerfüggetlen programokat lehet fejleszteni.

Az SQL egész filozófiája arra épül, hogy a fejlesztőknek és felhasználóknak azt kell definiálniuk, mit akarnak és nem azt, hogy hogyan. Ezzel a felhasználók termelékenysége jelentősen megnő és gyakran nincs is szükség kimondott programozói munkára. Az SQL implementációk lehetővé teszik több adatbázis elérését is, sőt a távoli adatbázisokhoz ugyanúgy lehet fordulni, mintha azok helyi adatok lennének. Maga az implementáció a programozó és felhasználó szempontjából transzparens. További széles perspektívákat nyújt a disztributív adatbázisok kezelése. Lehetővé van a PC előtt élő felhasználónak részben a PC SQL adatbázisát használni és részben — csatlólt tranzakciók segítségével —, az erőforrásgal SQL adatbázisához is hozzáférni. A PC nyújthatja a gyorsaságot és a kellemes megjelenítési módot (grafika), a hostgép pedig a nagy helyigényű és központi tárolásról gondoskodik.

Több érdekes hírről is beszámolhatunk a Soffinvesttel kapcsolatban. A legfontosabb, hogy ez év január 1-től részvénytársaságként működik a korábbi betéti társaság. A tagok egy kivétellel (a Művelődési Minisztérium közlést) ugyancsak maradtak. Új a Soffinvestnél a nyitás az irrodtechnikai eszközök felé. Ennek érdekében szerződést kötöttek a Selectronical a Nokia-Finder személyi hívőkészülék forgalmazására. Ugyancsak kínálják a Telecom épületen, tródn belüli kommunikációs rendszerét, valamint telefax berendezéseket is értékesítenek.

A piac felé való újabb lépését jelenti a Soffinvest budapesti bemutatótermének megnyitása (1137 Budapest, Jászai Mari tér 3.; 112-4873), ami tulajdonképpen az Rt. kirakatának is tekinthető. Négyféle csoportban (Ashton—Tate és egyéb nyugati programcsomagok; ügyviteli programok; DTP eszközök; CAD/CAM) találhatóak itt szoftverek.

A MultiCAD Studio mellett a Soffinvest is forgalmazza a Caddy Junior PC-s tervező programcsomagot, amelyet magyar változatban oktatási intézmények 9900, mások 19 900 forintért kaphatnak meg.

A legális Ashton—Tate termékek közül: a dBASE IV, 1.0-át 386-os gépre is árusítják, mégpedig 300 ezer forintért. A dBASE Tools szerszámcsomagok között találjuk a Program Library (19.9 E Ft), a Program Library for C (19.9 E Ft), a Graphic Library for C (19.9 E Ft) és a Pascal Library (19.9 E Ft) nevű termékeket. Az üzleti grafika terén megjelent a kinatában az Ashton—Tate Presentation Pack (42.9 E Ft) és a Draw Applause 1.0 (42.9 E Ft) rajzprogramja.

Az ügyviteli szoftvereknél: a kisebb a forgalmú kereskedelmi cégek rendelésnyilvántartással egybekötött raktár- és készlet-nyilvántartó csomagjának, a PC-Merkantinnak megszületett az ára (99 ezer forint), s újabb 3 modulal bővült a Lira nevű bérszámfejtési rendszer (jelenleg összesen 15 modulból áll).

A beírt Nyelv-Ész helyesírás-ellenőrző program megjelenése — úgy tűnik a hazai nyelvtudósok teszteselési nehézségei miatt — továbbra is késik.

Jön a Clipper 5.0

Várhatóan márciusban jelenik meg a hazai piacon a Clipper 5.0-s változatú adatbázis-kezelő program, a Videoton Computer leányvállalata forgalmazásában. A szoftver — amelynek megjelenését nagy várakozás előzi meg — a gyártó Nantucket és a KRS információk szerint, az úgynevezett Pocket Soft RTL Link segítségével felhasználhatóvá teszi a 640 kb-ot felelti RAM-területet. További előnye, hogy a felhasználó PC-konfigurációt nagyobb mértékben figyelembe vevő programkód-generálás könnyebb programozást és a dBASE IV-nél gyorsabb működést tesz lehetővé. Többdimenziós tömbök létrehozása és kezelése is

lehetséges vele. Azon ügyfelek számára, akik 89 500 forintért vásárolták meg a Clipper 87° fordítót, a Videoton Computer díjmentesen megküldi a Clipper 5.0-st. A program új Clipper felhasználóknak várhatóan 90 000 forintért beszerezhető lesz. (Azoknak, akik még 79 500 forintért vásárolták a Clipper 87°-et, 10-15 ezer forintot kell becserelelőskor fizetniük.)

A közelmúltban megjelent a *Graphic Toolbox* kiegészítő program, amely a Clipper által kezelt adatok működés közben megjelenítését végzi (monitor és/vagy rajzgep segítségével) és egérvezérlő modulokhoz is használható.

Magyarországon elsőként, magyar nyelvű utasításokkal vezérelhető — és teljes magyar nyelvű dokumentációval rendelkezik — az *ETP Program Editor*, amellyel egyszerűen négy állomány szerkeszthető párhuzamosan. Ablaktechnika megvalósítására is alkalmas. Jellemzője, hogy a munka során automatikus mentéssel mindvégig megmarad a szerkesztés összes adata. A program 14 ezer forintos árban kapható a VT Computer-nél (1033 Budapest, Városvári út 103-105.; tel.: 188-9308).

Szabvány lesz-e az SQL?

Nyugati szakértők egyetértenek abban, hogy véget kell vetni a relációs adatbázis-kezelők nem kielégítő kompatibilitásával kapcsolatos bosszúságnak. 1991 elejére ígérk az egységes SQL ipari szabványt. Ezt a célt tűzték maguk elé a nemrég újja alakított SQL—Access társaság tagjai, amelyben a nagy adatbázis- és hardverszállítók szövetsztek.

A csoport azt reméli, hogy sikerül egy valóban egységes és világos SQL-t kifejleszteni, amely az összes bosszantó — a különböző hardver- és eltérő meghajtórendszerekből eredő SQL-megvalósítások között fennálló — különbségeket eltünteti. Egy ilyen szabvány elébe menne azoknak a funkcionális területeknek is, amelyek sem az SQL ANSI-szabványfolyozata által, sem az ISO RDA bizottsága által még mindig nincsenek specifikálva.

Mindenesetre az SQL—Access biztos lehet az alkalmas csoportok azon széles körének a támogatásában, amelyek több komplex relációs adatbázis-kezelőt kell hogy futtassanak. Ők ugyanis régóta amatt panaszkodnak, hogy minden relációs adatbázis-kezelő más és más SQL dialektussal működik. Bár ezek a dialektusok egyre jobban hasonlítanak egymásra, többnyire azonban mégsem egyesíthetők. Főképpen az adatszótárak formátumában, a hibajelzésekben és a kommunikációs protokollokban különbözőek egymástól.

Az SQL—Access legtöbb tagja már aktívan bekapcsolódott az ANSI és ISO bizottságok munkájába. Együtt dolgozik többek között a DEC, a HP, a Tandem, az Informix, az Ingres és Oracle. A csoport ez év végéig az SQL szabvány prototípusát szeretné bemutatni. Egy fontos céget viszont hiába keresünk az SQL—Access taglistáján. Az IBM-ről van szó. Andy Kendzyl az IBM szövivője ezt azzal indokolta, hogy cége inkább olyan csoportokkal dolgozik együtt, amelyekkel egyébként is kooperál. Állítólag, ezen túlmenően az a szándékuk, hogy a SAA-t az ANSI és az ISO keretében olyan nyitottan hozzák létre, amennyire csak lehetséges.

Több Support a Centerben

Úgy tűnik felveszi az IBM magyarországi Kft. számítóközpontja, a Support Center is a hazai számítástechnikai szolgáltatások terén erősödő kihívások „kesztyűjét”. Mint azt *Quittner Pálnétól*, a központ vezetőjétől megtudtuk, eddigi nagygépes szolgáltatásaitak újabbakkal kívánják kiegészíteni. Ilyen például a VS1 operációs rendszerrel való VM/SP, illetve VSE/SP rendszerekre való áttérés segítése, adott konfiguráció szerint. Megező adatbázis- és tranzakciókezelő szoftveire IBM 370, 4361 és 9370-es rendszerek felhasználóinak alkalmazásfejlesztést, mintaalkalmazások elkészítését kínálják.

„Szolgáltatásaink lényege: egy-egy nagyobb beruházást nem kell a felhasználónak előre eldöntenie, hanem kisebb befektetés árán nálunk valós adatokkal, valós problémát részfeladatokat megoldhatja, majd eldöntheti, hogy kidolgozza-e a teljes feladatot, azaz megveszi-e a szoftvert és a hozzá tartozó rendszereket” — mondotta *Quittnerné*. Aki a Support Centert igénybe veszi arra nézve automatikusan érvényes a központ számára adott összes IBM licenc is. Az SQL intelligens adatbázis lekérdező csomag (QMF) olyan termék, amely a számítástechnikai ismeretekkel nem rendelkező felhasználóknak is kényelmessé teszi a

nagygépes SQL lekérdezőst. Ehhez nyújt segítséget a redőnyös menükonstrukció és az ablaktechnika.

Egyedül a Support Center kínál néhány nagygépes grafikus alapszoftvert. A GDDM gyakorlatilag fejlesztő eszközként szolgál grafikus alkalmazások IBM rendszeren való megvalósítására. A PGF a GDDM-re épülő grafikai csomag, amelyet a QMF lekérdező is használhat, ugyanis egy bombnyomással a lekérdezés eredményei grafikus formában megjeleníthetők.

A Support Center azoknak a felhasználóknak is segíteni kíván, akik használt IBM 43xx rendszerekkel váltották fel korábbi ESZR és IBM gépeiket az elmúlt évben; mégpedig abban az esetben is, ha hálózatot akarnak kialakítani. Ilyen esetben ugyanis VS1-gyel nem érdemes kezdeniük. A Support Center számukra is adaptálja a VM és/vagy VSE rendszert.

Az IBM Magyarországi Kft.-től kaptuk az információt: március hónap folyamán *Straub Elek* a KSH jelenlegi elnökhelyettese váltja fel a nyugdíjba készülő *Brányik Tamásné*-t, a Kft. igazgatói székében. A Support Center — hírek szerint — rövidesen elköltözik jelenlegi helyéről (a SZUV budapesti székházából) az IBM Ménési úti telephelyére.

Lesz-e Novell-botrány?

Januári számunkban a Novell táblázatunkban még a Walton Kit dealereként szerepelt a székesfehérvári Albacomp. Azóta förtült egyet a világ. Az Albacom lemondott dealer jogáról, bár hírdetéseiben továbbra is az áll, hogy Novell-termékek 3 napon belül szállítanak postgátnál. A hirdetés két kérdést is felvet. Egyfelől azt, hogy az exportengedélyek megszerzése több hónapos folyamat, másfelől azt, ha az Albacom már nem a kizárólagos magyarországi distributori joggal rendelkező Waltonnak a dealere, akkor milyen forrásból szerzi be a termékeket? Az Albacom azzal a magyarországi szolgáltól, hogy mivel korábban nagy tételeben vásároltak, így rakáról tudják tartani a 3 napon szállítási határidőt. Lehet, hogy a végfelhasználó engedélyt később szerzik be, és ha igen, akkor kin keresztül? Erre vonatkozólag azt az információt kaptuk, hogy az Albacom szerint a Waltonnak nem kizárólagos, csak „exkluzív” joga van, így a továbbiakban, egy egyelőre üzleti titokként kezelt nyugati distributori szerződés be a termékeket. Ez azért érdekes, mert tudomásunk szerint egyetlen nyugati distributori szerződés és dealere sincs joga magyarországi árusításra, s mint azt Janovics Sándorral a Walton műszaki igazgatójától megtudtuk, a Novell már közvélelőn is fellepett néhány illegálisan árusító nyugati és magyar cég ellen. Az egyik nyugati distributor, amely dealerként nyíltan árusított Magyarországon, a Novell azzal fenyegette meg, hogy a februárban lejáró szerződését csak abban az esetben újítja meg, ha a cég garanciákat ad arra, hogy sem közvetlenül, sem közvetve nem árusít többet NetWare termékeket törvényes leírásomán kívül. Figyelmeztetésben részesítették két magyar céget is, nevezetesen az Albacomot és a Selectrade-t, mert a Novell-termékek engedélyteljesítésével, aminek megszerzése több hónapot vesz igénybe, s így az az állítás, miszerint 3 napon belül rakáról szállítanak legális NetWare-t, képtelenség. Ezért felhívtuk a két cég figyelmét, hogy csak a szükséges exportengedélyekkel ellátott, legális forrásból beszerzett termékeket forgalmazzhatnak. A Novell jogi részlege egyébként a US DOC-nál (Department of Commerce) ellenőrizte, hogy magyar oldalról a Waltonon kívül adott-e be valaki exportengedély-kérelmet. Az eredmény negatív volt.

Szoftverjog, de hogyan?

Az Európa Parlament jogvédelmi illetékes bizottsága nemrég megvitatta a szoftver szerzői joggal kapcsolatos problémákat. A bejelentett törvényjavaslatok — ugyanúgy mint Amerikában — a szoftver szerzői jogvédelmet az irrodalmi alkotások védelmének általános irányelvei alapján tervezik. A javaslatok sok pontja ellenfőrtben áll a nemzetközi számítástechnika ajánlásokkal. A legtöbb gép- és berendezésgyártó az ellen tiltakozik, hogy a csatlakoztatás-részletezés alapú szolgáltatók ötletek és elvek védelme a tervezetből kimaradjon. Ez mindenképp a jogi és az algoritmusokat érinti. Számos amerikai szoftvergyártó — köztük az IBM, a Lotus és a Microsoft — de az európaiak is — így például a Siemens és a Philips — követelik a javaslat módosítását. Ugyanis úgy gondolják, hogy a jelenlegi megfogalmazás a szoftvertörvények elleni intézkedéseket megnehezíti. Jóllehet elismerik, hogy egy algoritmust, ami egy gondolatot képvisel jogilag nem lehet megvédeni. A szerző joga azonban megvédehető lenne, ha az algoritmust egy ötlet kifejezéséként értelmeznék. Más javaslattevők, mint a Bull, az Olivetti és a Fujitsu, tiltakoznak a szerzői jog szigorúbb értelmezése ellen. Sok bizottsági tag fél a versengés csökkenésétől és felhívja a figyelmet a kisebb szoftverfejlesztők problémáira, akik az eddigi rendelkezések megszűnésével a munkájukat akadályozva lennének. Ezzel szemben a szakma nagyváltalati szinten a kisebb vetélytársak jobban „megénekel”, mint saját, nagy költségűkkel felépített fejlesztőbiztosítás, és az értelmezés körüli bizonytalanságok továbbra is a szoftverkiadókra kedveznek.

Újabb Recognita klubnap

Már 25 tagja van a 4 hónapja megalakult Recognita Felhasználók Klubjának (f. Szoftver 89/11.). Időközben az SZKI Recognita Rt. PC-s programcsomagját továbbfejlesztették, de mint Várszegy György klubtitkár a legutóbbi összejövetelen elmondta, ezek a javítások még nem indokolják a Recognita Plus újabb változatának megjelenését. Ehelyett minden felhasználónak, aki kéri, ingyen átvezetik a változtatásokat. A fejlesztők elismerték a Fast cég Eye típusú hardlock védelme otkor problémát okoztat grafika nyomtatásánál. A jelenlegi a következő klubülésig egykezre készülni. A Recognita felhasználási területen bővültek az üzenetek, s előrelépés történt a karakterkészlet-összeállítás lehetőségében is. Keszen van és beépítették a CWI. Rostyent és Ventura ajánlásokat. Javult a felismerés a többosztályos, változó befőtérnyes szövegek beolvasásánál. A Windows verzióval a kevés tarral, valamint az állományból történő felismerés indokolatlan hibajelzéseivel kapcsolatos problémákat is megoldották.

Szoftveréség a szigetországban

Az elmúlt évről várhatóan 40 százezrekkel többet költenek idén a vállalkozások a számítástechnikai szoftverekre Angliában. A várható kiadásnövekedésnek elsősorban a LAN-ok nagy mértékű elterjedése az oka. Minden negy megvásárolt PC-s programcsomagból, átlagosan több mint egy félórányi változat lesz. A egy cégnek legelterjedtebb a táblázatkezelő szoftver.

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levél cím: 1536 Budapest, Pt.: 386.

Telefon: 111-7917

Felolós kiadó: Futász Dezső

Felolós szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajzsné Mallász Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasszerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Saánsé Szukm Judit

Szerkesztőség titkár: Járm Istvánné

© 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: MontrBau Kisszövetkezet

Megjelenik évente tizenkétszer, csak előfizetőnek.

Hireinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrzük. A köteles gondosságunk ellenére átvett téves értesülésekért felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjával, a Computerworld—Számítástechnika és a Mikrovilág, valamint tájékoztatóval, a Quicktel, a compuTRENDdel, a Szoftverrel, az Edtoppal a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhöz, az IDG Communications céghez kapcsolódik, amely harmincnál több országban közel száz folyóiratot jelent meg. Legfontosabb kiadványai a következők. Egyesült Államok: Computerworld, InfoWorld, PC World, MacWorld, Run; Franciaország: Le Monde Informatique; Japán: Computerworld Japan; Kínai Népköztársaság: China Computerworld; Nagy-Britannia: PC Business World, Német Szövetségi Köztársaság: Run, Computerwoche, PC Woche, PC Welt; Olaszország: Computerworld Italia

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439